

даними численних публікацій та експертних опитувань, питома вага господарських операцій, здійснених у тіньовому секторі економіки складає до 50 %.

У зв'язку з тим, що звітність, яка містить дані щодо фінансових результатів діяльності є публічною інформацією для різних видів користувачів (від податківців до інвесторів), то заниження їх фактичного рівня обумовлене метою ухилення від сплати податків, а завищення – для формування позитивної «картинки» діяльності для інвесторів.

Таким чином, проблема викривлення інформації у фінансовій звітності потребує вивчення багатьох факторів, таких як: 1) визначення зовнішніх та внутрішніх факторів, які мають безпосередній та/або опосередкований вплив на рівень достовірності даних фінансової звітності; 2) вивчення системи мотиваційних факторів (психоаналітичний підхід), які спонукають управлінський склад підприємств, впливати на рівень повноти та достовірність інформації; 3) виявлення способів приховування фактів про невідповідність реальним даним щодо рівня фінансових результатів, поданих у фінансовій звітності; 4) визначення заходів, які можуть сприяти формуванню фінансової звітності зі збереженням принципів достовірності та повноти відображення інформації.

Отже, від якості обліку, об'єктивності формування, повноти і достовірності відображення фінансових результатів діяльності суб'єктів підприємницької діяльності залежить ступінь підвищення рівня ефективності управління підприємствами, зокрема, та зростання реального сектору економіки країни в цілому.

Список літератури: 1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом № 291 МФУ від 30.11.1999. 2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджена наказом № 73 МФУ від 07.02.2013.

БРІК С.В., кандидат економічних наук, доцент, НТУ «ХП»
РУДКОВСЬКА Є.М., магістр, м. Харків, НТУ «ХП»

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі аналізу капіталу підприємства, в першу чергу, досліджують зміни в його структурі, складі та дають їм об'єктивну оцінку з позиції інвесторів та підприємства. Для забезпеченості комплексності проведення аналізу власного капіталу підприємства недостатньою є лише оцінка динаміки та структури власного капіталу. Єдиного підходу до визначення оптимальної структури капіталу не існує. Дуже низька частка залученого капіталу фактично означає, що компанія не використовує додаткове джерело фінансування, що збільшує вартість капіталу і необхідну норму прибутковості майбутніх інвестицій. З іншого боку - значна частина залучених джерел в структурі капіталу підвищує достовірність настання стану неплатоспроможності і, відповідно, збільшує ризики для інвестора, який також підвищує необхідну норму прибутковості.

Пропозицією до оптимізації структури власного капіталу акціонерних товариств в частині такої важливої його складової як резервний капітал, є пришвидшення темпів нарощення резервного капіталу, адже його приріст характеризує готовність підприємства до ризику, з яким пов'язана підприємницька

діяльність суб'єкта господарювання. Крім того, це забезпечить збільшення акціонерної власності, створить можливості виплати дивідендів за привілейованими акціями, навіть за відсутності прибутку, забезпечить покриття непередбачених витрат і збитків без ризику втрати фінансової стійкості товариства. Зазначимо ряд особливостей, які торкаються питання його оцінки:

1) суми виплат акціонерам входять до складу оподаткованого прибутку, що підвищує вартість власного капіталу в порівнянні з позиковими коштами. Виплата відсотків за банківськими кредитами проводиться за рахунок собівартості проданих товарів, послуг, тому до складу оподаткованої бази прибутку не входять. В результаті ціна власного капіталу, що знову залучається, часто перевищує вартість позикового капіталу;

2) мобілізація власного капіталу не пов'язана із зворотним грошовим потоком по основній його сумі, що підтверджує вигідність цього джерела для акціонерного товариства, незважаючи на більш високу його вартість. По власному капіталу, що залучається поворотний грошовий потік включає тільки платежі дивідендів акціонерам. Це забезпечує велику безпеку використання власного капіталу з позиції досягнення акціонерним товариством необхідної фінансової стійкості і платоспроможності;

3) оцінка власного капіталу, що знову притягається, носить імовірнісний характер, оскільки поточні ринкові ціни на акції схильні до значних коливань на фондовому ринку. Залучення позикових коштів ґрунтується на процентних ставках, зафіксованих в кредитних договорах з банками. Випуск в звернення звичайних акцій не містить таких договірних зобов'язань перед інвесторами.

Формування оптимальної структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості також може призвести до втрати підприємством своєї фінансової стійкості. Адже, як правило, вартість капіталу підприємства є вищою, ніж позикового і, звичайно, політика формування фінансових ресурсів буде акцентована переважно на використанні залучених коштів. Але загальна рекомендація більшості науковців зводиться до того, що позиковий капітал і виключно власне фінансування є неоптимальними стратегіями управління. Тому необхідно розрахувати таку структуру капіталу, при якій середньозважена вартість капіталу та величина фінансового левериджу будуть найоптимальнішими.

Досвід зарубіжних країн показує, що необхідно визначити оптимальну структуру саме фінансових ресурсів. Цього досягти можна шляхом побудови комплексної моделі, але вже для конкретного підприємства.

СТРИГУЛЬ Л.С., канд. екон. наук., доцент, м. Харків, НТУ «ХПІ»

КУЛІКОВ В.В., магістрант, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ В УМОВАХ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

У сучасних досить складних економічних умовах підприємствам нелегко втриматися «на плаву». Управлінський персонал повинен знати всі особливості останніх змін у законодавчій сфері, а також постійно аналізувати стан ринку й фінансовий стан підприємства. Основою стабільності стану підприємства і умовою